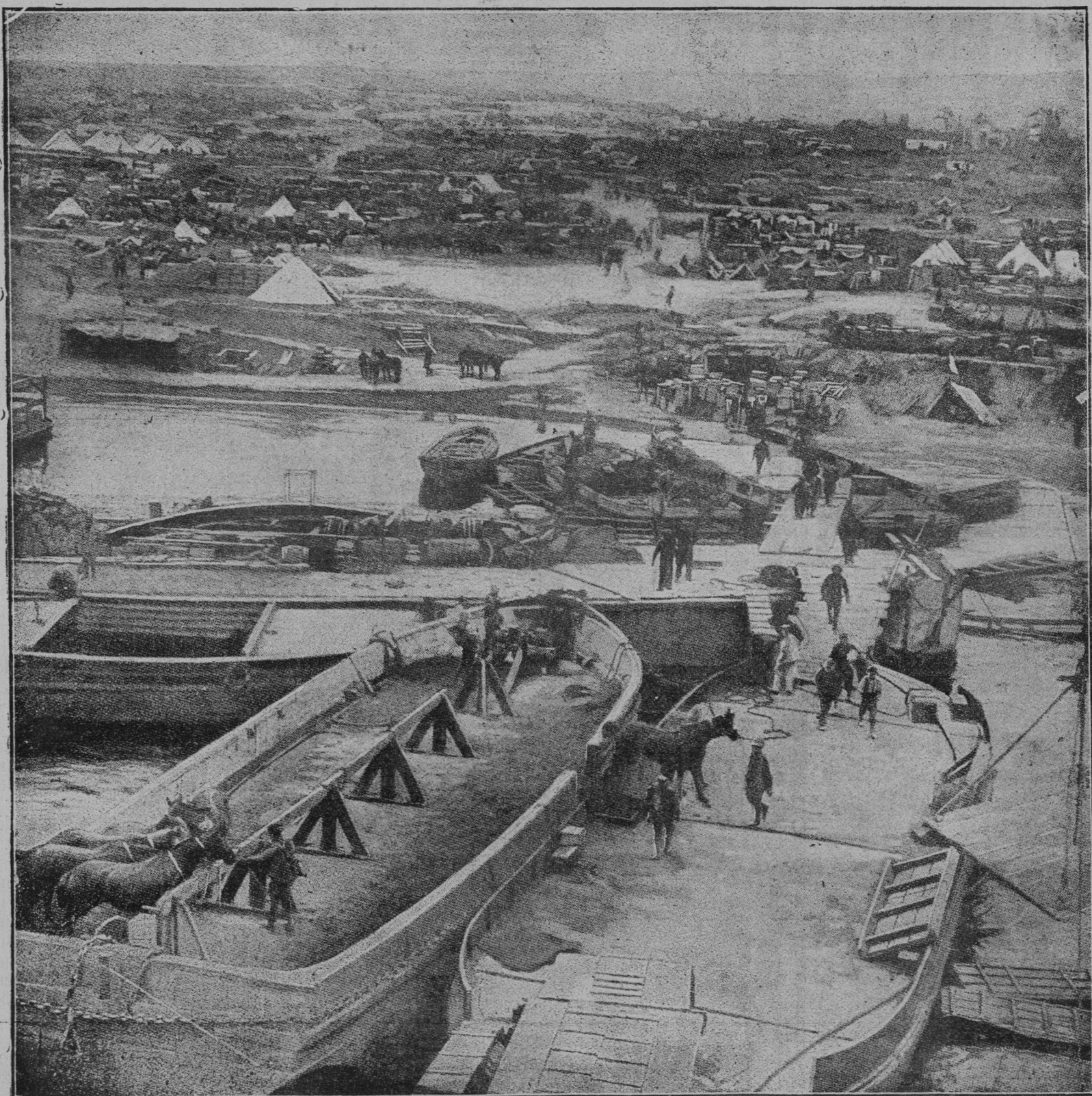

TEDENSKA SLIKE

Štev. 40.

V Ljubljani, v sredo 20. oktobra 1915.

Leto II.

Izkrcavanje francoskih in angleških čet, trenja in municije pri Solunu, ki bi naj šle Srbiji na pomoč, a vsled protesta Grčije ne morejo naprej.

W. G. Appleton :

39. nadaljevanje.

Žrtev zarote.

Roman.

Mortimer pa nikakor ni mogel pritrditi tem nazorom ter je izrazil nado, da se porotniki tudi ne bodo zadovoljili s tako površnimi, naravnost lehkomišljenimi sklepanji, četudi jih je zagrešil ugleden zdravnik. V tako resnem slučaju, kot je ta, ko gre za poštenje, za življenje doslej docela neomadeževanega moža, treba neovrgljivih dokazov, ne pa samo praznih sumničenj. Potem je sedel; Pennyfeather pa se je odstranil precej malodušen.

Nato je prišla na vrsto stara coprnica Hefziba. Videti je bila še bolj zagrizena in strupena kot kedaj prej; ponovila je svoje prejšnje izjave. Sodniki so jo pustili neovirano govoriti; iz vsake njene besede sem mogel sklepati, da bi jej bil največji užitek, ko bi me čim prej spekli na ražnju, tako zelo me je sovražila. Končno se je je lotil Mortimer. Vprašal jo je, ali je poslala zatožencu sla s pozivom, naj pride v Putnej, ker je teta na smrtni postelji in želi še govoriti z njim.

Vsa ogorčena je trdila, da tega ni storila ter se je jezila, kako more kaj takega misliti.

Mortimer jej je mirno odgovoril, da ga nikakor ni volja prerekati se z njo, ter mu popolnoma zadošča to, kar je izjavila že pri prvem zaslišanju pod prisego. „Rad bi samo še vedel“, je nadaljeval moj prijatelj, „kdo je bil razun vas, pokojnice in toženca onega večera še v hiši.“

„Nihče, izvemši strežnico, ki mu je odprla vrata,“ je odvrnila, kažoč name.

„Kako se imenuje strežnica in kje stanuje?“ je vprašal dalje Mortimer. — Hefziba se je vgriznila v ustnice, in videti je bilo kakor da ne more najti odgovora.

„Vidim, da se ne morete spomniti“, je pripomnil Mortimer. — Hefziba mu je šla na led ter je dejala:

„Resnično, ne spominjam se.“

„No, nič ne de“, je rekel malomarno Mortimer; „morda pa boste vsaj vedeli, kako se imenuje ona druga dama, ki je bila onega večera še v hiši?“

Nikdar bi ne bil mislil, da ima to kakor trlica suho bitje v vsem telesu toliko krvi, kolikor je je bušnilo mahoma samo

Bolgarska mobilizacija: Odhod čet na mejo.

v obraz; a le za hip, potem se je umaknila smrtni bledoti.

„Ne razumem, kaj hočete reči s tem“, je dejala polglasno.

„Zdi se mi, da je vprašanje precej jasno“, je odgovoril Mortimer ter je vprašal še enkrat z istimi besedami. Toda dobil ni odgovora. Hefziba je vztrajala pri trditvi, da razun že imenovanih in doktorja Pennyfeathra ni bilo vso noč nikogar drugega v hiši.

Sicer si nisem mogel razlagati, kaj namerava prijatelj doseči s tem vprašanjem, ampak videl sem, da mora biti največje važnosti, tembolj, ker sem opazil, da je napravilo tudi na porotnike velik vtisk. Na Hefzibo je pa tako učinkovalo, da se vkljub velikemu samozatajevanju ni mogla vzdržati na nogah; napol nezavestno so jo odnesli iz dvorane.

Naslednja priča je bil Gregory. Nastopil je tako pogumno in samozavestno, da se nisem mogel dovolj načuditi, kajti nerazumljivo mi je bilo, kako da se je od

zadnjikrat tako zelo izpremenil. No, moja radovednost je bila kmalu utešena. Začel je svojo izjavo z opombo, da je zadnjikrat pozabil omeniti važno okoliščino; in potem je pripovedoval, kako je onega popoldneva prišel neki deček k doktorju Williamsu — ki ga pa takrat baš ni bilo doma — s sporočilom, naj pride gospod doktor nemudoma v Putnej k svoji umirajoči teti, ki ga želi še enkrat videti. Sicer je prejšnja priča pod prisego zatrjevala, da to ni res, toda oni deček je tukaj in bo rad potrdil, da govorim čisto resnico.

Ta izjava je seveda povzročila mnogo razburjenja med porotniki. Potem je vstal Mortimer in je zaklical „Henry Tibbs!“

V dvorano je stopil rdečeličen deček; njegova neustrašna, mirna govorica je pričala, da govori resnico: „Popoldne pred umorom sem srečal na cesti žensko“, je pripovedoval deček, „ki me je vprašala, ali hočem zaslužiti šiling. Razume se, da sem bil takoj pri volji. Ženska mi je takoj dala šiling in pa še nekaj drobiža za vlak ter mi je naročila, naj se peljem takoj v Richmond k doktorju Williamsu, ki mu naj povem da njegova teta umira ter naj pride zato kolikor hitro mogoče k njej v Putnej. Izvršil sem svojo naročilo, to se pravi, gospoda doktorja Williamsa ni bilo doma, zato sem sporočil temule gospodu, čemu sem prišel“. In pokazal je na Gregoryja.

„Ali bi spoznal ono žensko, če bi jo sedaj videl?“ je vprašal dečka Mortimer.

„Gotovo bi jo spoznal“, je odgovoril fantiček, „grda je in stara, pa suha kakor pajek“.

Prosim gospoda predsednika, da da iznova poklicati prejšnjo pričo, Hefzibo“, se je oglašil sedaj zopet Mortimer.

Pripeljali so Hefzibo vso onemoglo ter sivozeleno v obrazu. In deček je takoj vzkliknil: „To je ona ženska, da, to je, ona, ki mi je dala v Vrtnarski ulici šiling. Takrat je imela sicer obraz zastrt s pajčlanom, pa sem jo sedaj vseeno spoznal“.

Hefziba se je repenčila nad dečkom, da laže, da se je zmotil, ali verjel jej ni nihče. Sodniki so pomembno zmajevali z glavo in peresa so slično prasketala po papirju. Hefzibo pa je moral sluga urno zopet odvesti. Potem je poklical Mortimer nadzornika Bealeja.

(Dalje prihodnjič.)

Bolgarska mobilizacija: Macedonski bolgarski vstaši odhajajo na mejo.

Pred tretjo balkansko vojno.

Bolgarija je odgovorila na ruski, angleški in francoski ultimatum nezadovoljivo. Rusija je pretrgala vse diplomatske zveze z Bolgarijo in ruski poslanik je zapustil Sofijo. Bolgarija se trdno zanaša na pomoč Avstr. Ogrske, Nemčije in Turčije ter se ne straši vse entente. Zaradi Makedonije, ki je bila povod prve in druge balkanske vojne, se začne še tretja. Bolgarija hoče prisiliti Srbijo z vojno, da ji odstopi bolgarsko Makedonijo. Ker stoji ententa za Srbijo, je vojna neizogibna.

Zato naj navedemo nekaj podatkov o moči balkanskih armad, ki bi mogle priti pri 3. balkanski vojni v konflikt. Navedbe so zajete iz vojaškega lista.

Bolgarska armada je štela l. 1912. pred balkansko vojno, torej v dobi miru okoli 3000 častnikov in 57.000 mož s podčastniki. Za slučaj vojne se je računala vojska na 190.000 oseb s 40.000 konji in 1080 topovi. Bolgarska pa je po balkanski vojni izdatno narasla glede zemlje in stanovništva (danes ima 4.800.000 duš), tako da štejejo danes bolgarsko vojsko na 380.000 oseb. S splošno mobilizacijo moštva od 20.—46. leta pa bi se doseglo tudi okoli 480.000 vojakov izlahka. Ako se mobilizira vse za vojno sposobno moštvo po vzoru Avstro. Ogrske in Nemčije, pa bi štela bolgarska vojska nad 500.000 mož. Organizirana je takole: 9—12 divizij pešcev (tri armade), vsaka divizija ima po

S tirolskega bojišča z Lahi: St. Vigilio na Gardskem jezeru: Srednjeveške rimske sohe na gradu vojvode abruškega.

10 baterij poljskega topništva (med njimi po ena havbiška), po 2 eskadrona konjice ter odgovarjajoče število strojnih pušk, saperejev, trenja i. dr. Vrh tega je še 15 posebnih baterij težkih havbic, tri baterije gorskega topništva, ena divizija kavalarije, potem formacije železniške, avijatične, ciklistične i. dr. Vsaka divizija ima brigado

kot rezervo. Pešci imajo manliherice 8 mm in enake tudi konjištvo. Polski topovi imajo kaliber 7,5 cm, brzometne havbice 12 cm (francoski fabrikat iz l. 1904) in gorski topovi kaliber 7,5 cm. Vrh tega je še nekaj starih Kruppovih topov. Strojne puške so večinoma angleški izdelek Maximov. Morarica je še majhna. Koliko ima novih torpedovk, je neznano.

Grška armada ima v miru 2000 častnikov in okoli 60.000 mož s podčastniki. V vojni šteje 5 vojnih zborov s 14 divizijami t. j. 192.000 mož, 604 poljskih in 262 gorskih topov, vrhu tega še trdnjavsko artilerijo, dalje 4 konjeniške polke in pripadajoče tehniške čete. Vojno dolžnost je splošna od 19.—54. leta. Iz svojih 4.100.000 stanovnikov si more Grčija postaviti redno vojsko 200—250.000 mož in še črno vojsko. Pešci imajo puške kalibra 6,5 mm francoskega fabrikata. Orožje je vobče najmoderneje. Grško vojno brodovje je največje na Balkanu, a imela bi še večje, če bi ji spočetka sedanje vojne ne bila Angleška zaplenila vseh novih v Angliji grajenih ladij.

Rumunska armada ima večjo vojsko kot Bolgarska, ker šteje okoli 7.600.000 državljanov. Organizacija vojske je izvršena po pruskem in francoskem vzoru. V dobi miru ima Rumunija 4800 častnikov, 1100 kadetov, 98.000 mož s podčastniki, 24.000 konj in blizu 588 topov. V dobi vojne ima 350.000 mož redne vojske, ki se more s črno vojsko pomnožiti na višino 600.000. Pešci štejejo 44 polkov, konjeniki 11 polkov husarjev, 9 polkov malarashisov in 1 polk garde. Topništvo šteje: 20 poljskih polkov s 127 baterijami, 15 baterij havbic, 2 bateriji težkih havbic, 4 baterije gorske in 20 rezervnih baterij. Trdnjavsko topništvo ima pet bataljonov. K temu se pridružijo še tehniške formacije. Vojaška dolžnost veže od 21. do 46 leta (2 leti pri pešcih, 3 leta pri drugih formacijah). Pešci imajo manliherice kalibra 6,5 cm, artiljerija ima poljske topove Kruppove s 7 cm, Kruppove havbice s 10,5 cm in francoske gorske topove s 7,5 cm kalibra. Vojno brodovje je primerno močno, ker se zgradi vsako leto več novih ladij in podmornic.

V Srbiji, ki stoji že 15. mesec zopet v vojni in je imela strašne izgube, ni mogoče podati niti približnih navedb. Pred

Ruski vojak pelje ranjenega tovariša iz bojne črte.

vojno se je računalo, da ima okoli 325.000 mož. A znano je, da je v Srbiji mobilizirano vse moštvo od dečkov do starcev ter da so pomagale celo fanatične ženske, ki ne streljajo slabo. Topništvo so imeli v Srbiji na Balkanu najmočnejše, namreč nad 600 svojih topov, sam francoski fabrikat, Imajo tudi težke havbice kalibra 12 do 15 cm ter 8 možnarjev kalibra 15 cm. K temu treba prišteti še 250 Kruppovih topov (vzetih Turkom) kalibra 7,5 cm (med njimi 140 brzostrelnih) ter še precej topov, vzetih Bolgarom. Koliko topov so Srbi tekom vojne izgubili in koliko so jih jim nanovo poslali preko Soluna Francozi in Angleži ter po Donavi Rusi, ni znano. Računa se da ima Srbija danes še okoli 230.000 vojakov.

Te navedbe so vzete po statistiki stotnika pl. Rottmanna. Koliko se krijejo z resnico, seveda ne vemo. Gotovo je, da štejejo navedene balkanske države nad $1\frac{1}{2}$ milijona vojaštva in okoli 3500 topov.

Armada francoskih „Auxiliaires“.

V francoskem časopisu „Guerre Sociale“ je slavní žurnalista in pisatelj Gustav Hervé priobčil sledeči članek, ki dokazuje genialnost francoskega vojnega ministra Milleranda, francoske vojne uprave in francoske vlade:

„Ali veste, kaj je Auxiliaire? Naj Vam povem: to je dvomožno bitje francoske narodnosti, kakor je zapisano v vojaškem listu, za vojaško službo ni povsem nesposobno, a vendar ni povsem pokveka. Zato so iz tega našega vojaka naredili „Auxiliaire“, da bi pomagal kjerkoli n. pr. dvorišča vojašnic pometati, uniforme šteti, pisati itd. Misel je sama zase prav dobra: uporabijo naj se manje sposobni možje za postranska opravila, korenjake pa se naj pošlje na fronto. Saj nam na Francoskem dobrih idej nikdar ne manjka, le izvršiti jih ne moremo, ker se vmešava povsod naša vražja birokracija.

Kadar pokličejo v Parizu nov razred teh Auxiliairov v službovanje, se zberejo v vojašnici Tour Maubourg. Nekega jutra je videti ondi, kako prihaja okoli 3000 možakarjev vseh poklicev. Stlačijo jih na dvorišče in tam čakajo povešenih rok do ve-

Poljski legionarji ulanci.

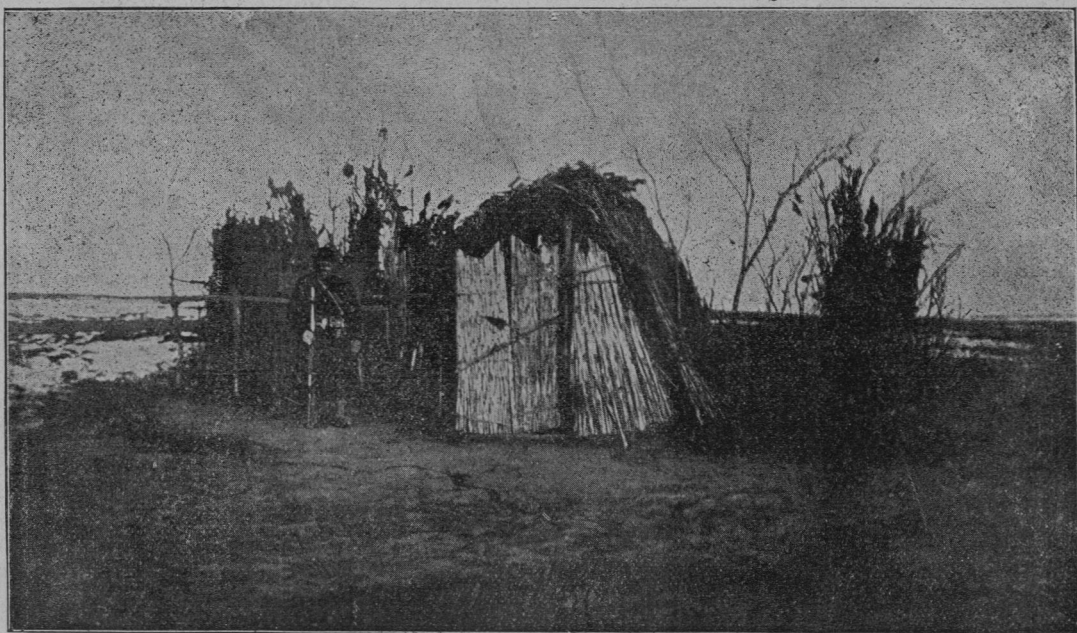
čera in izprašujejo drug drugega: kaj pravzaprav hočejo od nas? Prenočujejo na ušivih slamnjačih, drugega jutra na vse zgodaj pa stoje zopet na dvorišču in tretjega jutra takisto. Tako gre en, dva tedna dalje... Med njimi so profesorji, advokati, trgovci, umetniki, delavci, sami ljudje, ki niso vajeni lenariti, ki vedno mislijo na svoje nujno delo na domu ter imajo zato za svoje vojaške predstojnike le en, iz razumljivega gnusa izvirajoč izraz: „Idijotska banda!“ Pa naj so aristokratje ali meščanje, delavci ali kmetje, reakcionarci ali republikanci, vsem prihaja iz prs isti vzklík: „Idijotska banda!“

No, seveda, večno ni mogoče pustiti, da bi ti ljudje plesnili na dvorišču, ker Millerand bi se mogel izmisliti, da pokliče zopet nov razred v službovanje, a kam potem s to druhaljo? Gosp. administrator neki Monsieur Lebereau, seveda človek pisarne, zdaj seveda v uniformi visokega z mnogimi srebrnimi našitki na rokavih, pozove k sebi majorja in zarenči: „Konečno se morava vendarle izmisliti, kaj

naj počneva s temi ljudmi!“ In zopet seženejo drhal na dvorišče, ločijo ovce od kozlov, intelektualce od proletarcev ter jih nato porazdele po različnih pomožnih toriščih administracije, kjer je zaradi potuže že itak desetkrat več ljudi, kakor jih je treba. Pisarniški načelniki kolnejo seveda: „Nobenih pomožnih sil ne potrebujem več... sto in sto jih moram celó poslati proč!“ — „Meni nič mar!“ odvrne starinski predstojnik. Tako tiče ti „Auxiliaires“ po zaduhlih pisarnah zaprti od 7. zjutraj do 5. popoldne pod nadzorstvom podčastnikov, katere nadzirajo subalterni častniki, katere stražijo zopet višji častniki in katere zopet inspiciirajo pravi generali... In vsi ti ljudje opravljajo brezkoristne pisarije, zdehajo skozi okna, se neumno šalijo, se ometavajo s papirnimi kroglami ali prebirajo časnike. Skratka, strašno se dolgočasijo, vsemu svetu in celó sami sebi so na poti. Večinoma so stari nad 40 let; ta je trgovec, ki ima 50 uslužbencev, a je moral svojo trgovino zapreti in vreči svoje pomočnike na cesto, da more opravljati zdaj to inteligentno delo; drugi je državni uradnik z letno plačo 3000—4000 frankov, a njegov namestnik dobiva še 2000 fr. odškodnine...

Koliko imamo na Francoskem takih neprostovoljnih postopačev? 100.000, 200.000 ali še več? Nihče ne ve tega... niti ne administracija. Vemo le to, da dobiva vsaki poleg svoje civilne plače, kakor pred vojno, zdaj še od države po 2 franka 50 santimov na dan. Vemo tudi, da bi v privatnem življenju en sam uslužbenec zadoščal, da opravi delo 50 Auxiliairov. To je vse, kar vemo... in kajpak še to, da je na Francoskem na stotisoče neradovoljnih parasitov, ki so državi v breme in ki bi se v zasebnem življenju koristno uporabljali, če bi se država upala, izpustiti jih. Toda kaj bi rekla gospa X, ki ima sina vojni, ako bi gospod Y ostal pri svoji trgovini? Samo da gospa X ni razžaljena, drži država četrť milijona nesposobnežev po kasarnah, kjer so uradno obsojeni nesramno lenariti...

Tako piše opozicijski Hervé o razmerah na Francoskem in povrhu še kriči, da so francoske cenzurne razmere nezaslišane.

Srbska stražnica.

Vojna z Italijo.

Slovenec, ki je zadnje tedne obhodil skoro vso primorsko in koroške fronto, poroča: Kod sem hodil, kje sem bil? Povem le to: po celi, s krvjo zaznamovani črti od bistrice Soče do visokih škrbin na koroški meji, od koder se vidijo Salcburški vršaci, sem hodil. Predvsem me je presenečilo občudovanja vredno poslovanje naših trenskih kolon. Kakor jagode na moleku se pomikajo kvišku in spejo nazaj v dolino drobni konjiči, ki zahtevajo našo hvaležnost. Vodijo jih starci, možje in komaj šoli odrasli dečki. Vsem se bere na izmučenih obrazih samo eno: Vse za domovino! Po kakšnih potih se pomikajo te nepretržne kolone navkreber in zopet navzdol, si more predstaviti samo turist, ki pozna kozje stezice Julijskih Alp. Čudil sem se, da težko natoovorjena žival ne zgreši koraka in se ne zvrne v prepad na levi ali desni.

Kjer je le količkaj mogoče, delajo široke, večinoma seveda strme ceste, — precej jih je že dogotovljenih — ki bodo trajni spomini te svetovne vojne. Napor našega moštva in dobre živine so v teh gorskih krajih nadčloveški in nadživalski. Kljub temu je v najvišjih legah že nakupičenih živil in potrebščin za celo zimo. V primernih zaklonih delujejo ne samo vojaške kuhinje in pekarnice, tudi primerno opremljenih skladišč je dovolj in pa „gorskih sanatorijev“. Za vsako večjo postojanko je preskrbljeno za začasno bolnico; tudi za vsakim strelskim jarkom je zaklonišče za ranjence in bolnike. Povsod jim požrtvovalno strežijo vojaški zdravniki s pomožnim osebjem. Reči moram, da sem na svoji poti srečal le malo bolniških prevozov.

V strelskih jarkih sem tudi bil. Prvo, kar me je presenetilo, je bil mir, s katerim je stal vsak mož na straži ali vršil svojo dolžnost. Morda je vplivala nanje tudi bližina neba — bili smo na najvišjem vrhu ob

Spomini na rusko invazijo v Galicijo: Vojaški grobovi v Rzeszowu, kjer leže tudi slovenski junaki.

Koroški meji, — ali pa bližina sovražnika, čegar premikanje čez led in sneg smo z naše postojanke z daljnogledi lahko opazovali. Moštvo, ki nima službe, je dobre volje. Kadar mu zdravniki cepijo kože in jih z razgaljenimi rokami pričakuje, zbija vesele šale. Samo eno željo sem slišal: Po dežju naj že zasije solnce — tudi solnce miru! Sicer pa se je vreme po gorah zadnje dni zboljšalo.

Strelski jarki so kolikor mogoče udobni hodniki, pokriti, zavarovani pred dežjem in snegom, vmes pa lepe izbice, ki imajo tudi železne pečice. Vsak mož si priredi svoj stan, kakor ve in zna, čim udobneje. Za petnajst dni. Potem jih izmenjajo. Strelski jarki na vrhovih so telefonično zvezani

s kuhinjami in drugimi zavodi v zaklonih nižje doli. Slišal sem telefoničen pogovor, ali želi moštvo na večerjo črne kave ali kuhanega vina. Naši vojaki so na fronti razmeroma dobro preskrbljeni. Tudi pitne vode jim drobne tovarne živalice donajajo. V neposredni bližini, kamor ne morejo sovražne kroglice, imajo celo klavnice. Kadar pa ljuto butajo ob skale slovenskih orjakov sovražne granate, tedaj pa že tudi tega ali onega zasuje kak plaz kamenja. Videl sem preprost križ, ki se na njem bere, da je junaka zasulo tega in tega dne . . . Neposredno za fronto so nastala cela selišča, cela gorska vojaška mesta. Dobro urejene in proti nevihtam in snežnim viharjem zavarovane naselbine. Tam dobite vsega, kar

Od naše armade zavzeti ruski strelski jarki na Poljskem.

si sme srce v teh okoliščinah pozeleti. Naša vojska na gorah je za zimski čas izborna preskrbljena.

Italijani so južno pleme, zelo razburljivo, preveč nervozno za naše hladno podnebje. Koliko so ti ljudje že izstrelili bomb in granat na neko našo utrdbo, to je neverjetno. Cel muzej sovražnih izstrelkov so naši že nabrali, med njimi dokaj takih, ki niso eksplodirali. Zadeli pa še nikoli niso nič važnega! Ne rečem, da je varno hoditi po potih, kamor dosegajo italijanski topovi. Kriti se je treba vsakih 14 do 10 minut; kajti v takih presledkih razpokajo laške granate. Znatne škode pa ne napravijo; samo obraz skalovja bodo nekoliko izpremenile; lice našega pogorja je že sedaj vse kozavo, polno jam. Splošni vtis je ta, da je naše stališče ob italijanski meji tehnično in, kar se moštva tiče, nepremagljivo!

Belgrad drugič naš!

Drugič že vihrajo v Belgradu avstrijske zastave, to pot poleg nemških. Nemške čete so od severa in zapada vdrle v mesto ter ga podpirane od junaških naših bataljonov, ki so prvi jurišali citadelo, zasedle. V mestu samem so se vršili še ljuti boji; Srbi so se branili od ulice do ulice od hiše do hiše. Njih odpor je bil seveda tretji dan strt in Belgrad, odkoder so Srbi evakuirali civilno prebivalstvo, bo postal skoro važna etapna postaja armad, ki prodirajo pod vrhovnim poveljstvom preizkušenega generala feldmaršala von Mackensena v notranjost Srbije. Boj za Belgrad je bil zelo težak. Srbi so že ustavili z močnimi silami. Četam se je kljub temu posrečilo, da so, ko so se v najhujšem ognju vrgle čez Savo proti novo zgrajenim utrdbam, vdrle v severni del mesta, kjer so se zagrizle, dokler niso došla nova ojačenja. Bili so ljuto napadeni. Za ceste severnega dela Belgrada se je bil dva dni podnevi in ponoči strašen pobiljni boj. Srbe so potiskali vedno bolj nazaj, dokler niso končno morali Srbi mesta popolnoma zapustiti. Zavezniki so se mesta takoj polastili in na

gradu so plapolale avstrijske in nemške zastave.

Vrhovni zapovednik balkanske armadne skupine je general feldmaršal von Mackensen, voditelj velike ofenzive od Dunajca čez Galicijo v Rusijo. Pod njegovim vodstvom operirajo, kolikor je dosedaj razvidno, tri armade: vzhodna nemška pod poveljstvom generala von Gallwitz, ki je znan izza bojev ob Narévu, srednja nemško-avstrijska pod našim generalom Kövessom, osvoboditeljem Ivangoroda, in zapadna, sestojeca iz avstrijskih čet, pod dosedaj še neznanim zapovednikom. Gallwitzova armada je prodrla čez Donavo od Smedereva do Železnih vrat, srednja se je polastila Belgrada ter višin južno od mesta, zapadna se nahaja v Mačvi in pri Obrenovcu. Prehod teh armad čez Savo in Donavo označujejo vojaški kritiki za nad vse sijajen vojaški čin. Priprave so se vršile že dalj časa in tako skrivaj, da jih sovražnik ni opazil. Čim je bilo nabranega dovolj pontonskega in mostnega materiala, se je pričelo pred 3 tedni naravnost strahovito bombardiranje srbskih obrežnih pozicij. Srbski predvoji so se morali umakniti in v tem trenutku so pričeli naši in nemški pionirji pripravljati prehode. V malo urah so se izkrcale prve zavezniške kolone na srbskem bregu ter so napadle srbske, od naše artiljerije že hudo razstreljene pozicije. Medtem so pionirji tudi že pričeli graditi mostove. Naše uradno poročilo izrečno omenja čudovito naglo in izvrstno delovanje teh tehničnih čet. Mostovi so gotovi in čez nje se vale zavezniške armade v srbsko ozemlje.

Kako močne so zavezniške vojske na balkanskem bojišču, o tem še ni zanesljivih podatkov. Iz Bukarešte poročajo, da znaša njih število najmanj 400.000 mož, pariški listi pravijo, da je Nemčija določila za Balkan nad 600.000 mož. Srbov je okoli 300.000.

Skoro natančno pred enim letom so naše čete obnovile svojo ofenzivo proti Srbiji. Začetkom avgusta 1914 smo vdrli prvič čez Drino. Dogodki na severu so nas prisilili, oslabiti balkansko armado ter

se zato omejiti bolj na defenzivno taktiko. Srbi so v tem času prodrli za kratek čas v Slavonijo ter v Bosno, dokler niso mogle naše, zopet ojačene čete preiti zopet v ofenzivo. Dne 8. oktobra so pognali naši Srbe pri Višegradu čez Drino nazaj in kmalu nato so se pričele obsežne ofenzivne operacije, katere je kronalo zavzetje Belgrada dne 2. decembra 1914. Par dni nato so naše čete Srbijo zapustile in odšle tudi iz Belgrada. Dobrih devet mesecev je vladal na srbski fronti mir. Novo zasedenje Belgrada je znamenje novih velikih dogodkov, ki se bodo v kratkem odigravali na srbskih bojiščih in na Balkanu sploh.

Kakor poročajo iz Dunaja, iz Berolina, Carigrada in mnogih drugih avstrijskih in nemških mest, je izzvala osvojitve Belgrada povsodi veselje in zadoščenje. Zlasti so veseli Turki in Bolgari.

Ofenziva avstrijskih in nemških armad v Srbiji se ima boriti z ljutim odporom. Zdi se, da je srbska armada zopet dosegla ono defenzivno sposobnost, katero je imela lanskega decembra. Navzlic temu napreduje prodiranje naših čet, akoravno so težkoče, katere morajo naši in nemški vojak premagati mnogo večje, kakor n. pr. pri veliki majski ofenzivi v Galiciji. Teren, po katerem prodirajo je močno utrjen in srbske čete branijo vsako črto z obupno hrabrostjo.

Posebno hudi so boji v Mačvi, ki je zopet prava močvirna trdnjava. Tu je mogoče prodirati le korak za korakom, bojevati se je treba za vsako njivo, boriti za vsako z bodečo žico obdano mlako. Tu in v Posavini napredujejo naše čete polagoma, toda z veliko energijo.

Južno in vzhodno Belgrada se je razvila velika bitka. Armada Köves, ki prodira Obrenovac-Belgrad-Smederevo, je s svojim centrom prodrla čez mesto ter napadla pozicije, na katere so se po krvavih bojih v Belgradu umaknile srbske čete. To se je razvila bitka, katere potek je za nas povsem ugoden. Naše čete so v ljutih bojih zajuršile že dve važni utrjeni srbski točki Zeleni vrh in Velika Vračna 2 km južno Belgrada, nemške čete pa so zavze-

Pri Brest-Litovskem zaplenjene ruske puške spravljajo ruski vjetniki v skladišče.

le višine na jugozapadu med Žarkovem in Mirjevem. V tem prostoru postaja pozicija za Srbe polagoma nevzdržna in računati smemo, da se bodo skoraj umaknili dalje proti jugu.

Prehod naših vojsk čez Savo in Donavo je sploh na celi fronti med Šabcem in Gradištem končan. Gallwitzova armada je pričela prodirati na fronti Smederovo-Gradište, torej na obeh straneh Morave, v katere dolini se stekajo ceste iz južne Srbije. Gallwitzove operacije bodo vplivale tudi na razvoj bojev južno Beograda.

V kotu pri Oršovi se vršijo le artijerijski boji.

Vse dopise, reklamacije in denarne pošiljatve naj se naslavlja edino le na
„TEDENSKE SLIKE“,
LJUBLJANA,
Franciščanska ulica 10./1.

Pisalne stroje, nove in rabljene, razmnoževalne aparate vseh vrst, pisarniške in registraturne oprave, barvne trakove, ogljeni papir ter vse druge potrebščine ima vedno v zalogi trdka
THE REX CO., Ljubljana,
Selenburgova ul. 7/I. naspr. gl. pošte.

IVAN JAX IN SIN
Ljubljana, Dunajska cesta 17.
priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen)

Brezplačen pouk v vezenju -
Tovarna v Linzu ustanovlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštne prosto.

Poravnajte naročnino!

Zadružna tiskarna v Krškem

-:- izvršuje tiskovine lično in ceno. -:-

Zlato in srebro obdrži tudi med vojsko in po vojski svojo vrednost. Varno je toraj naložen denar, če si kupite zlato ali srebrno uro, verižico, prstan i. dr. Bogato izbiro po nizki ceni ima trdkar H. Suttner v Ljubljani št. 5, Mestni trg, ki pošlje bogato ilustrovan cenik vsakomur zastonj in poštne prosto. Naročite si ga z dobisnico takoj.

Govori se, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zjamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozorjamo na današnji zadnevni oglas „Srečkovnega zastopstva“ v Ljubljani.

453
Priporoča se
umetna knjigovoznica
IVAN JAKOPIČ,
LJUBLJANA.

476 **Mazilo za lase**
varstv. znamka Netopir
napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. 200 ali pa v trafiki pri farni cerkvi. V 3 tednih zrastejo najlepše lase. Stekl. po 2 in 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborna sredstvo za rast las. Za gotovost se jamči. Zadostuje steklenica. Spricevala na razpolago.

Modistika
MINKA HORVAT
Ljubljana, Stari trg 21
priporoča cenjenim damam svojo zelo povečano zalogo damskih klobukov in otroških čepic.
Popravila najfineje in najceneje.

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj uničevalec korenin
Ria balzam Vaših kurjih oces, bradavic otiščancev,
v treh dneh brez bolečin. Cena enemu lončku z jamstvenim listom 1 K, 3 lončki 2 K 50 v, 6 lončkov 4 K 50 v. Stotine zahvalnih in priznalnih pisem.
Kemény, Kaschau (Kassa) I. Postfach 12/44, (Ogrsko).

Po vsaki fotografiji napravimo umetniško dovršene
POVEČANE SLIKE
v vsaki velikosti.
Povečane slike 42×53 cm stanejo samo 20 K.
Naročila sprejema upravništvo Tedenskih Slik v Ljubljani.

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg 10
špecialna trgovina pletenin, trikotaž in perila
priporoča svojo veliko zalogo, kakor:
Športno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilogrelce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velbdje dlake in bambaža.
Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, in flanele.
Perilo za dečke, deklice in dojenčke.
Gumijevi plašči, nahrbtniki i. t. d.
Na debelo in drobno.

PETER KOZINA & Ko.

Tovarna črevljev v Tržiču na Gorenškem

Prodaja svoje lastne izdelke na debelo in drobno

v Ljubljani, Breg, nasproti sv. Jakoba mostu.
Vojaški črevlji za moštvo in častnike se dobe v vsaki množini.

KMETSKA POSOJILNICA

R. Z. Z. N. Z.

obrestuje hranilne vloge po
Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4 3 0
4 0

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI,

brez vsakršnega odbitka

naložen denar. Rezervni zaklad: nad osemstotisoč.

Ako naročite in to storite
nenudoma,

1 srečko avstr. rdečega križa

1 srečko ogrskega rdečega križa

1 srečko budimpeštanske bazilike

1 dobitni list 3% zemlj. srečk iz
leta 1880

1 dobitni list 4% ogrsk. hip srečk
iz leta 1884

12 žrebanj vsako leto, glavni dobitnik
630.000 kron

dobite igralno pravico do bobitkov
ene turške srečke v znesku
do **4000 frankov** popolnoma zastonj!
Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno:
Srečkovno zastopstvo 3, Ljubljana.

Odlikovan na razstavi v Radovljici leta 1914 s
častno diplomom in svetinjo I. vrste.

BRINJEVEC

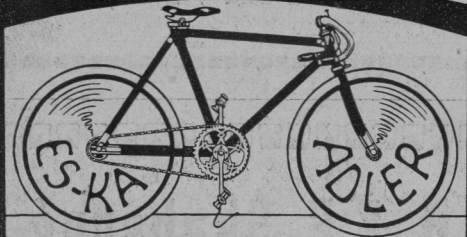
najfinejše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim

bolezni, se do-
bi pri **Gabrijelu**
Eržen, Zapuže
pošta Begunje
pri Lescah,
Kranjsko.

Cene zmerne. Za
pristnost jamčim.

GORČEVA

**KOLESA PRIZNANO NAJ-
BOLJŠA SEDANJOSTI X**

A. GOREC

**LJUBLJANA MARIJE TERE-
ZIJE CESTA ŠT. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO**

IKO H. Suttner

**Lepa
darila**

so trajen spomin na darovalca, toda le takrat, če izberete reči,
ki so trajno uporabne in obdrže vedno svojo lepoto. Bogato
ilustrovani cenik svetovne tvrdke H. Suttner, v Ljubljani, št. 5
vsebuje več tisoč lepih vedno uporabljivih daril, katerih nava-
jamo tukaj le nekoliko:

Za birmo:

Št. 410	Nikelnasta Roskopf ura	K 4:10
	Nikelnasta verižica	K 1:—
Št. 719	Srebrna rem. ura	K 7:80
	Srebrna verižica	K 2:20
Št. 523	Srebrna Roskopf ura, dvojni pokrov	K 12:80
Št. 865	Srebrna oklopna verižica 30 gramov teža	K 4:40

Za poroko:

Št. 2509	12 kom. srebrnega dessert orodja v etuiju	K 19.—
Št. 478	Namizni nastavek, 47 cm visok	K 33:50
Št. 1315	Salonska ura, zelo lepa, udarja pol in eno uro	K 12:50
Št. 2296	Servis za liker, srebrni zelo lep 25 cm visok	K 37.—

Za krst:

Št. 1202 1/2	tridelno orodje v etuiju	K 9:70
Št. 1202	Pravo srebrno orodje v etuiju	K 15:—
Št. 49	Sreb. pozlačeni obesek za krst	K 5:60
Št. 563	Srebrna zavrtna verižica 14 karat. zlata	K 16:80

Za god:

Št. 2294	Pravi srebrni servietni obroček masiven	K 6:75
Št. 189	14 karat. zlat prstan z lepim kamnom	K 7:80
Št. 189	Novo zlato, prstan z lepim kamnom	K 3:80
Št. 470	Double zlati obesek, srček	K 1:20

Za gospode:

Št. 788	Sreb. tula ura, dvojni pokrov	K 19:80
Št. 859	14 karat. zlata verižica, zelo fino izdelana	K 32:—
Št. 793	14 karat. zlata ura, fino kolesje	K 44:—
Št. 795	14 karat. zl. ura, dvojni pokrov	K 65:—

Za dame:

Št. 592	Zavrtna verižica, srebrna	K 1:80
	14 karat. zlato	K 13:50
Št. 886	150 cm dolga 14 karat. zlata damska verižica	K 58.—
Št. 804	Srebrna damen ura, 6 kamnov	K 9:50
Št. 1548	Srebrna tula raztezna zapest- nica z uro	K 25:—

Velika izbira raznovrstnih daril v bogato ilustr. ceniku, katerega zahtevajte zastonj in poštne prosto.
Razpošilja se po povzetju ali pa če se denar v naprej pošlje. — Neugajajoče stvari zamenjam ali
pa pošljem denar nazaj. — **Bogato ilustrovani cenik** zahtevajte zastonj
od svetovne razpošiljalnice

Lastna
tovarna
ur
v Švici.

H. Suttner samo v **Ljubljani št. 5.**

Tvrdka nima nobene podružnice.
Največja specialna trgovina za dobre ure.

Lastna
znamka
„IKO“
svetovno-
znana.

J. KETTE

LJUBLJANA

Franca Jožefa cesta šteč. 3.

specijalna modna in športna trgovina za gospode in dečke priporoča:

klobuke
slamnike
čepice
kravate
žepne robce
nogavice

srajce
spodnje hlače
naramnice
palice
dežnike
i. t. d.

Za vojake:

nepremočljive dežne plašče, spalne vreče,
nahrbtnike in vso drugo opremo.

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogrsko: 1/4 leta K 2:50, 1/2 leta K 5.— celo leto K 10.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 3:50, 1/2 leta K 7.— celo
leto K 14.—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 16:80. Za Ameriko letno 3:25 dolarjev.

Uredništvo in upravnništvo Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.